

Bryssel 26.2.2020
COM(2020) 70 final

2020/0030 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista

PERUSTELUT

Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa määrätään, että jäsenvaltiot pitävät talouspolitiikkaansa ja työllisyyden edistämistä yhteistä etua koskevin asioina ja sovittavat toimensa yhteen neuvostossa. Siinä määrätään, että neuvosto hyväksyy työllisyyspolitiikan suuntaviivat (148 artikla) ja että niiden on oltava talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen mukaisia (121 artikla).

Vaikka talouspolitiikan laajat suuntaviivat pysyvät voimassa toistaiseksi, työllisyyspolitiikan suuntaviivat on laadittava joka vuosi. Suuntaviivat hyväksyttiin ensimmäisen kerran yhdessä (ns. yhdennettynä pakettina) vuonna 2010 Eurooppa 2020 -strategian tueksi. Yhdennetyt suuntaviivat pysyivät vakaina vuoteen 2014 asti. Vuonna 2015 hyväksyttiin tarkistettut yhdennetyt suuntaviivat. Vuonna 2018 työllisyyspolitiikan suuntaviivat linjattiin Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission marraskuussa 2017 julistaman Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden mukaisiksi, jotta voidaan edistää uudistuksia kansallisella tasolla ja näyttää suuntaa uudelle lähentymisprosessille kaikkialla Euroopassa, ja ne pysyivät muuttumattomina vuonna 2019. Suuntaviivat tarjoavat puitteet jäsenvaltioiden politiikan koordinoinnin laajuudelle ja suunnalle mutta myös perustan maakohtaisille suosituksille eri aloilla. Työllisyyden suuntaviivat esitetään yhdessä talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen kanssa neuvoston päätöksessä jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista (yhdennettujen suuntaviivojen II osa).

Jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoja on muutettu siten, että niihin on sisällytetty vuotuisen kestävä kasvun strategian neljä ulottuvuutta ja erityisesti ympäristön kestävyttä koskeva ulottuvuus, mikä heijastaa Vahva sosiaalinen Eurooppa oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi -tiedonantoa sekä ottaa huomioon YK:n kestävä kehityksen tavoitteet.

Tarkistettut työllisyyden suuntaviivat ovat seuraavat:

Suuntaviiva 5: Työvoiman kysynnän lisääminen

Suuntaviiva 6: Työvoiman tarjonnan parantaminen sekä työhön pääsyn, taitojen ja osaamisen parantaminen

Suuntaviiva 7: Työmarkkinoiden toiminnan ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun toimivuuden parantaminen

Suuntaviiva 8: Yhtäläisten mahdollisuuksien ja sosiaalisen osallisuuden edistäminen sekä köyhyyden torjuminen

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 148 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon¹,

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²,

ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon³,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon⁴,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Jäsenvaltiot ja unioni pyrkivät kehittämään koordinoitua työllisyysstrategiaa ja erityisesti edistämään ammattitaitoisen, koulutetun ja mukautumiskykyisen työvoiman sekä talouden muutoksiin reagoivien työmarkkinoiden kehittymistä, jotta voidaan saavuttaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklassa määritellyt täystyöllisyyttä ja sosiaalista edistystä, tasapainoista kasvua sekä korkeatasoista ympäristönsuojelua ja ympäristön laadun parantamista koskevat tavoitteet. Jäsenvaltiot pitävät työllisyyden edistämistä yhteistä etua koskevana asiana ja koordinoivat sitä koskevat toimensa neuvostossa työnantajien ja työntekijöiden velvollisuuksiin liittyvät kansalliset käytännöt huomioon ottaen.
- (2) Unioni torjuu sosiaalista syrjäytymistä ja syrjintää sekä edistää yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta ja sosiaalista suojelua, naisten ja miesten tasa-arvoa, sukupolvien välistä yhteisvastuuta ja lapsen oikeuksien suojelua. Unioni ottaa politiikkansa ja toimintansa määrittelyssä ja toteuttamisessa huomioon korkean työllisyystason edistämiseen, riittävän sosiaalisen suojelun takaamiseen, köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjumiseen sekä korkeatasoiseen koulutukseen liittyvät vaatimukset Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 9 artiklan mukaisesti.
- (3) Unioni on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) mukaisesti kehittänyt ja pannut täytäntöön politiikan yhteensovittamisvälineitä talous- ja työllisyyspolitiikan alalla. Jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan nykyiset suuntaviivat yhdessä neuvoston suosituksessa (EU) 2015/1184⁵ vahvistettujen jäsenvaltioiden ja

¹ EUVL C , , s. .

² EUVL C , , s. .

³ EUVL C , , s. .

⁴ EUVL C , , s. .

⁵ Neuvoston suositus (EU) 2015/1184, annettu 14 päivänä heinäkuuta 2015, jäsenvaltioiden ja Euroopan unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (EUVL L 192, 18.7.2015, s. 27).

unionin talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen kanssa ovat osa näitä välineitä ja muodostavat yhdenmukaiset suuntaviivat. Niiden tarkoituksena on ohjata jäsenvaltioita ja unionia politiikan täytäntöönpanossa ottaen huomioon jäsenvaltioiden keskinäinen riippuvuus. Tämän tuloksena saatavilla koordinoituilla eurooppalaisilla ja kansallisilla politiikoilla ja uudistuksilla pyritään muodostamaan asianmukainen kestävä talous- ja työllisyyspolitiikan yhdistelmä, jonka avulla saadaan myönteiset vaikutukset leviämään.

- (4) Työllisyyspolitiikan suuntaviivat ovat johdonmukaiset vakaus- ja kasvusopimuksen, voimassa olevan unionin lainsäädännön ja unionin eri aloitteiden kanssa, mukaan lukien 22 päivänä huhtikuuta 2013 annettu neuvoston suositus nuorisotakuun perustamisesta⁶, 15 päivänä helmikuuta 2016 annettu neuvoston suositus pitkäaikaistyöttömien integroitumisesta työmarkkinoille⁷, 19 päivänä joulukuuta 2016 annettu neuvoston suositus taitojen parantamisesta⁸, 15 päivänä maaliskuuta 2018 annettu neuvoston suositus laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisista puitteista⁹, 22 päivänä toukokuuta 2018 annettu neuvoston suositus elinikäisen oppimisen avaintaidoista¹⁰, 22 päivänä toukokuuta 2019 annettu neuvoston suositus laadukkaista varhaiskasvatusjärjestelmistä¹¹ sekä 8 päivänä marraskuuta 2019 annettu neuvoston suositus sosiaalisen suojelun saatavuudesta¹².
- (5) Talouspolitiikan eurooppalainen ohjausjakso yhdistää nämä eri välineet talous- ja työllisyyspolitiikan yhdenmukaisen monenvälisen koordinoinnin ja valvonnan kehykseen. Talouspolitiikan eurooppalaisella ohjausjaksolla pyritään kestäväyyteen, tuottavuuteen, oikeudenmukaisuuteen ja vakauteen, mutta samalla siihen sisältyvät Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteet, esimerkiksi vahva sitoutuminen toimintaan työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan ja muiden sidosryhmien kanssa. Sillä tuetaan kestävä kehityksen tavoitteiden¹³ toteuttamista. Unionin ja jäsenvaltioiden työllisyys- ja talouspolitiikan olisi oltava tiiviissä yhteydessä Euroopan siirtymiseen ilmastoneutraaliin, ympäristön kannalta kestävään ja digitaaliseen talouteen niin, että samalla parannetaan kilpailukykyä, edistetään innovointia, edistetään sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia sekä torjutaan eriarvoisuutta ja alueellisia eroja.
- (6) Ilmastonmuutokseen ja ympäristöön liittyvät haasteet, globalisaatio, digitalisaatio ja väestörakenteen muutokset muuttavat Euroopan taloutta ja yhteiskuntia. Unionin ja sen jäsenvaltioiden olisi toimittava yhdessä, jotta voidaan puuttua tehokkaasti näihin rakenteellisiin tekijöihin ja mukauttaa nykyisiä järjestelmiä tarpeen mukaan. Tässä on otettava huomioon jäsenvaltioiden talouksien ja työmarkkinoiden ja niihin liittyvän politiikan tiivis keskinäinen riippuvuus. Tämä edellyttää koordinoituja, kunnianhimoisia ja tehokkaita toimia sekä unionin että jäsenvaltioiden tasolla Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja unionin talouden ohjausjärjestelmää koskevien säännösten mukaisesti. Tällaisten politiikkatoimien olisi katettava kestävien investointien edistäminen, entistä vahvempi sitoutuminen asianmukaisesti jaksotettuihin rakenneuudistuksiin, joilla parannetaan tuottavuutta, talouskasvua,

⁶ EUVL C 120, 26.4.2013, s. 1.

⁷ EUVL C 67, 20.2.2016, s. 1.

⁸ EUVL C 484, 24.12.2016, s. 1.

⁹ EUVL C 153, 2.5.2018, s. 1.

¹⁰ EUVL C 189, 4.6.2018, s. 1.

¹¹ EUVL C 189, 5.6.2019, s. 4.

¹² EUVL C 387, 15.11.2019, s. 1.

¹³ YK:n päätöslauselma A/RES/70/1.

sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta, ylöspäin suuntautuvaa lähentymistä ja sietokykyä, sekä vastuullisen finanssipolitiikan harjoittaminen. Niihin olisi yhdistettävä tarjonta- ja kysyntäpuolen toimenpiteitä ottaen huomioon niiden vaikutukset ympäristöön, työllisyyteen ja yhteiskuntaan.

- (7) Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio allekirjoittivat toimielinten välisen julistuksen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista¹⁴. Pilarissa esitetään 20 periaatetta ja oikeutta, joilla tuetaan oikeudenmukaisia ja moitteettomasti toimivia työmarkkinoita ja hyvinvointijärjestelmiä. Ne on järjestetty kolmeen luokkaan: yhtäläiset mahdollisuudet ja pääsy työmarkkinoille, oikeudenmukaiset työolot sekä sosiaalinen suojelu ja sosiaalinen osallisuus. Periaatteet ja oikeudet ohjaavat strategiaa, ja niillä varmistetaan, että ilmastoneutraaliuteen, ympäristön kestävyyyteen, digitalisaatioon sekä väestönrakenteen muutoksiin liittyvät siirtymät ovat sosiaalisesti oikeudenmukaisia. Pilari muodostaa viitekehyksen, jolla seurataan jäsenvaltioiden työllisyys- ja sosiaalipolitiikan toimivuutta, edistetään uudistuksia jäsenvaltioiden keskus-, alue- ja paikallistasolla sekä sovitetaan yhteen ”sosiaalinen” ja ”markkinat” tämän päivän modernissa taloudessa, myös edistämällä yhteisötaloutta.
- (8) Työmarkkinoiden uudistuksissa, kansalliset palkanmuodostusmekanismit mukaan lukien, olisi noudatettava työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun kansallisia käytäntöjä sekä mahdollistettava laaja pohdinta sosioekonomisista kysymyksistä, muun muassa kestävyyyteen, kilpailukykyyn, innovointiin, työpaikkojen luomiseen, elinikäiseen oppimiseen ja koulutuspolitiikkaan, työoloihin, koulutukseen ja osaamiseen, kansanterveyteen ja osallisuuteen sekä reaalityöoihin liittyvät parannukset.
- (9) Jäsenvaltioiden ja unionin olisi varmistettava, että siirtymät tapahtuvat tasapuolisesti ja sosiaalisesti oikeudenmukaisesti ja lujittavat siirtymistä osallistavaan ja selviytymiskykyiseen yhteiskuntaan, jossa ihmisiä suojellaan ja jossa he pystyvät ennakoimaan ja hallitsemaan muutosta ja osallistumaan aktiivisesti yhteiskunnalliseen ja taloudelliseen toimintaan. Kaiken muotoista syrjintää olisi torjuttava. Kaikille olisi taattava yhdenvertaiset mahdollisuudet, ja köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä (myös lasten) olisi vähennettävä erityisesti varmistamalla työmarkkinoiden ja sosiaalisen suojelun järjestelmien tehokas toiminta ja poistamalla tekijöitä, jotka estävät koulutukseen ja työmarkkinoille osallistumista, muun muassa investoimalla varhaiskasvatukseen. Kohtuuhintaisten terveydenhuoltopalvelujen, myös ennaltaehkäisevien ja terveyttä edistävien palvelujen, nopea ja tasapuolinen saatavuus on erityisen merkityksellistä yhteiskuntien ikääntyessä. Vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia myötävaikuttaa talouskasvuun ja sosiaaliseen kehitykseen olisi parannettava edelleen. Uusien taloudellisten ja liiketoimintamallien saadessa jalansijaa unionin työpaikoilla myös työsuhteet muuttuvat. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että uusiin työmuotoihin perustuissa työsuhteissa säilytetään Euroopan sosiaalinen malli ja vahvistetaan sitä.
- (10) Yhdennettyjen suuntaviivojen olisi muodostettava perusta maakohtaisille suosituksille, joita neuvosto voi antaa jäsenvaltioille. Jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä täysimääräisesti Euroopan sosiaalirahasto plussaa ja muita unionin rahastoja, mukaan luettuna oikeudenmukaisen siirtymän rahasto ja InvestEU-rahasto, edistääkseen työllisyyttä, sosiaalisia investointeja, sosiaalista osallisuutta, esteettömyyttä, työvoiman täydennys- ja uudelleenkoulutusmahdollisuuksia, elinikäistä oppimista sekä korkealaatua koulutusta kaikille, mukaan luettuna digitaalinen lukutaito ja digitaalityöt. Vaikka yhdennetyt suuntaviivat on osoitettu jäsenvaltioille ja unionille,

¹⁴

EUVL C 428, 13.12.2017, s. 10.

ne olisi pantava täytäntöön yhdessä kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten kanssa kumppanuudessa, jossa parlamentit, työmarkkinaosapuolet ja kansalaisyhteiskunnan edustajat ovat tiiviisti mukana.

- (11) Työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean olisi perussopimuksessa määritettyjen toimeksiantojensa mukaisesti seurattava, miten työllisyyspolitiikan suuntaviivat toteutuvat asianomaisten politiikkojen täytäntöönpanossa. Näiden komiteoiden ja muiden talous- ja sosiaalipolitiikkojen koordinointiin osallistuvien neuvoston valmisteluelinten olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä. Poliittista vuoropuhelua Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välillä olisi pidettävä yllä erityisesti jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista.

- (12) Sosiaalisen suojelun komiteaa on kuultu,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään liitteessä olevat jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivat. Suuntaviivat ovat osa yhdenmukaisia suuntaviivoja.

2 artikla

Jäsenvaltioiden on otettava huomioon liitteessä esitetyt suuntaviivat työllisyyspolitiikassaan ja uudistusohjelmissaan, joista annetaan selvitys Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 148 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*